

Bijlage: Verslag symposium ‘Het Nederlandse veteranenbeleid in 2025’

Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht, tevens Inspecteur der Veteranen, LTGENMARNIS van Ede was op 6 maart op De Zwaluwenberg gastheer voor 35 mensen die in hun werk intensief te maken hebben met veteranen: politici, beleidsmakers, deskundigen van veteranen- en zorgorganisaties en militairen. De Hoofddirecteur Personeel had hen uitgenodigd voor een *Expert Meeting*, met als onderwerp: hoe zorgen we voor een passend veteranenbeleid in 2025?

Tijdens de bijeenkomst verzorgden een drietal sprekers een inleiding:

Dhr Jos Weerts, hoofd Kennis- en Onderzoekscentrum van het Veteraneninstituut

Dhr Weerts ging in op de veranderende veteranenpopulatie de komende tien jaar. WOII-, Indië-, Korea- en Nieuw Guineaveteranen zullen een steeds kleinere groep vormen. Op de geschatte veteranenpopulatie van 100.000 veteranen in 2025 zullen er 92.000 gediend hebben in één van de vredesmissies van na 1989. De grootste groepen zijn daarbij de Bosnië- en Afghanistanveteranen. Dat betekent een drastische verjonging van de veteranenpopulatie de komende tien jaar, in een samenleving die vergrijsd.

Dhr Jan van der Meulen, hoofddocent NLDA en hoogleraar Universiteit Leiden

Dhr van der Meulen vergelijkt de Nederlandse situatie met enkele andere landen. In zijn optiek hangt de toekomst van het veteranenbeleid af van de toekomst van de krijgsmacht. Hij verwacht dat twee kernwaarden de komende tien jaar overeind blijven: geweldsbeheersing en legitimiteit van militaire inzet. Urzagan is thans bepalend voor het beeld van de veteraan, maar het is de vraag of een dergelijke missie zich herhaalt. Hij vergelijkt de Nederlandse situatie met Denemarken. Daar heeft de publieke steun voor een ‘vechtmissie’ in Afghanistan lang stand gehouden door een duidelijke politieke boodschap: "We zitten in Helmand, opdat we dáár de terroristen kunnen bestrijden en we dat dan niet in Kopenhagen hoeven te doen."

Dhr Frits Spangenberg, samenlevingsdeskundige van bureau Motivaction

Dhr Spangenberg signaleert drie belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen te weten individualisering, democratisering en medialisering. Dit leidt tot verschillende mentaliteitsprofielen: gezags- en plichtsgetrouw, de verantwoordelijke burger, de pragmatische/zelfredzame burger en de buitenstaander. De maatschappelijke ontwikkelingen leiden er toe dat het eerste profiel zal verdwijnen en de laatste twee profielen zullen domineren. Defensie is traditioneel gestoeld op de gezagsgetrouwe burger, maar zal meer moeten aansluiten op de pragmatische burger en de buitenstaander.

Conclusies van het symposium:

- De veteranenzorg als geheel wordt als positief en goed ervaren;
- Er valt de komende jaren veel winst te behalen op het vlak van maatschappelijke erkenning en waardering voor veteranen;
- Een belangrijke vraag voor Defensie is: hoe houden we aansluiting bij de gemeenschappen van veteranen die op eigen initiatief ontstaan en bij nieuwe groepen burgers die andere behoeften en een andere mentaliteit hebben dan Defensie van oudsher gewend was?